

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. 8 706 68176, 8 706 68169, faks. 8 706 64209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023 m. spalio 16 d. išvadoje Nr. NV-2509, Socialinės politikos grupės 2023 m. spalio 16 d. pažymoje Nr. NV-2513, 2023 m. spalio 17 d. tarpinstituciniame pasitarime Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktas pastabas bei pasiūlymus, pakartotinai teikia svarstyti Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 2, 4, 5¹, 16, 17, 20, 24, 25, 30¹, 30², 31, 32, 35, 38, 39³, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 48¹, 50 straipsnių ir IV skyriaus pakeitimo įstatymo (toliau – UĮ projektas), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 627, 628, 663 ir 736 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – CPK projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 95, 362¹, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo bei 96¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 ketvirtąjo skirsnio pavadinimo ir 22¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 40¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo Nr. IX-1541 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 1 ir 3¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 9² straipsniu įstatymo (toliau – GD ir IDI įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 papildymo 13² straipsniu įstatymo (toliau – VDIĮ projektas), Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau – Projektai).

Pagal 2023 m. spalio 17 d. tarpinstituciniame pasitarime (1 klausimas) priimtus sprendimus, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija patikslino:

1. sąvokas „darbdavio bendrosios pasaulinės pajamos“ ir „skaidriai dirbantis asmuo“, kurios suderintos Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta ir joms pritarta Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Terminologijos pakomisės 2023 m. spalio 3 d. posėdyje. Šiuo aspektu suderintos ir kitos Projektų nuostatos;

2. UĮ projektą, įskaitant 60 straipsnio 1 dalies 3 punktą nurodant, kad byla gali būti gražinta papildomam tyrimui atlikti tik išimtiniais atvejais bei minėto straipsnio 2 dalies nuostatą panaikinant nuorodą į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą;

3. VDIĮ projekto 13² straipsnio 1 dalyje nustatomą viešinamų duomenų tikslą – Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vykdyti šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytų pažeidimų prevenciją ir informuoti asmenis, siekiančius įsidarbinti, bei darbuotojus, ir 13² straipsnio 2 dalį, numatant, kad bus viešinama nuo Valstybinės darbo inspekcijos administracinio nurodymo įvykdymo dienos arba nuo nutarimo administracinio nusižengimo ar administracinėje byloje įsiteisėjimo dienos, taip pat atsisakant 13²

straipsnio 3 dalies nuostatos bei patikslinant aiškinamojo rašto 5 p. dėl numatomo šios priemonės poveikio ir 7 p. dėl šios priemonės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai;

4. nuostatas, kurios perkelia Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. birželio 18 d. direktyvos 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai 7 straipsnio 1 dalies b punktą papildant atitikties lentelę;

5. GD ir IDI įstatymo projektą dėl aktyvios darbo rinkos politikos priemonių (toliau – ADRP priemonės) finansavimo, nustatydama, kad Lietuvos Respublikos trišalė taryba, atsižvelgdama į prognozuojamą asmenų skaičių ir lėšų poreikį ADRP priemonėms finansuoti, bendru sutarimu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš Garantinio fondo ir (ar) Ilgalaikio darbo išmokų fondo skiriamų lėšų suma. Be to, papildyta, kad Trišalės tarybos sprendimas dėl lėšų ADRP priemonėms finansuoti kitiems kalendoriniams metams turėtų būti priimtas ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d. Dėl galimybės ADRP priemonės finansuoti 2024 m. papildyta pereinamąja nuostata, nurodant konkretų lėšų dydį (ne daugiau kaip po 1 mln. iš kiekvieno fondo);

6. CPK projektą (išskyrus siūlomo išskaitų sumažinimo ir „skolininkų atostogų“ poveikį kreditoriams ir patiems skolininkams dėl galimo palūkanų padidėjimo, kadangi jau yra numatyta aiškinamojo rašto 42 psl. 4 pastraipoje ir 48 išnašoje):

a. panaikinta galimybė antstoliams 10% mažinti išskaitas dėl kitų priežasčių (CPK 736 str. 2 d.), todėl siekiant nesukelti abejonių susiformavusiai praktikai, neišbrauktas žodis „nedarbingus“ iš žodžių junginio „išlaiko nedarbingus šeimos narius“;

b. papildyta, kad iki 12 mėn. trukmės „skolininkų atostogomis“ galima pasinaudoti tik 2 kartus per 5 metus (CPK 627 str. 8 p.);

c. palikta galimybė išieškoti iš paskutinio būsto, jei jo vertė mažesnė už skolą (CPK 663 str. 3 d.);

d. 25 MMA riba išieškojimui iš paskutinio būsto sumažinta iki 10 MMA (CPK 663 str. 3 d.)

e. papildyta, kad Užimtumo tarnybos skolininkų prašymų sustabdyti pinigų sumų išieškojimą nagrinėjimo tvarka bus suderinama su teisingumo ministru;

f. CPK projekto 5 str. 4 d. išskaidyta į atskiras dalis;

g. CPK projekto 5 str. nauja 5 d. pakoreguota numatant, kad nuostatos taikomos skelbiant varžytines po 2024 m. liepos 1 d. (vietoj įsigaliojus šiam įstatymui);

h. *ex post* vertinimas numatytas po 4 metų vietoj po 5 (CPK projekto 6 str. 3 d.).

2023 m. spalio 17, 18 ir 19 d. buvo suorganizuoti nuotoliniai susitikimai su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Teisingumo ministerija pastaboms ir pasiūlymams aptarti. Socialinės apsaugos ir darbo viceministras Vytautas Šilinskas papildomai susisiekė su Lietuvos verslo konfederacijos, Lietuvos antstolių rūmus ir Finansinių paslaugų įmonių asociacijos „Finco“ atstovais dėl jų pastabų ir pasiūlymų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija pavyko rasti kompromisą dėl pasiūlymo viešinti ne tik padaryto teisės pažeidimo pavadinimą, bet ir ūkio subjektui pritaikytą konkrečią poveikio priemonę (jos dydį), bei Valstybinės darbo inspekcijos argumentus/motyvus dėl konkretaus poveikio priemonės dydžio paskyrimo, numatant galimą formuluotę tarpinstitucinio pasitarimo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio protokole: iki 2024 m. vasario 1 d. Ekonomikos ir inovacijų ministerijai įvertinti situaciją dėl priežiūros institucijų skelbiamos informacijos apie nustatytus pažeidimus ir taikomas poveikio priemonės ir pateikti siūlymus dėl teisinio reguliavimo tobulinimo.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija neatsižvelgė į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės išsakytą pasiūlymą atsisakyti baudos dydžio susiejimo su įmonių apyvartos dydžiu, nes šiam pasiūlymui pritarė 2 Trišalėje taryboje atstovaujančios pusės – profesinių sąjungų organizacijos ir Vyriausybė.

Projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vadovė Vita Baliukevičienė (tel. +370 611 34047), vyresnioji patarėja Jelena Polijančuk (tel. +370 685 10369,

el. p. Jelena.Polijancuk@socmin.lt), patarėjas Tautvydas Zesas (tel. +370 616 07115, el. p. Tautvydas.Zesas@socmin.lt), Darbo rinkos grupės vadovė Inga Liubertė (tel. +370 620 18597), vyresnioji patarėja Milda Kojelienė (tel. +370 611 27348, Milda.Kojeliene@socmin.lt), patarėja Daiva Liugienė (tel. +370 658 60252, el. p. Daiva.Liugiene@socmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Projektai ir jų lyginamieji variantai, 73 lapai.
3. Projektų aiškinamasis raštas, 52 lapai.
4. Direktyvos 2009/52/EB atitikties lentelė, 20 lapų.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio protokolo projektas, 1 lapas.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Jelena Polijančuk, tel. +370 685 10 369, el. p. Jelena.Polijancuk@socmin.lt
Tautvydas Zesas, tel. +370 616 07 115, el. p. Tautvydas.Zesas@socmin.lt
Milda Kojelienė, tel. +370 611 27 348, el. p. Milda.Kojeliene@socmin.lt
Daiva Liugienė, tel. +370 658 60 252, el. p. Daiva.Liugiene@socmin.lt